

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

PRIMUM ANACREONTIS ODARION
DENUO ILLUSTRATUM ATQVE CUM DIVERSIS
HORATII AC OVIDII CARMINIBUS COMPOSITUM.

PROLUSIO

QVA

PUBLICI EXAMINIS IN SCHOLA OTHINIENSI

A. D. XV OCTOBR. MDCCCIV INSTITUTE SOLUMNIA

INDICIT

AUCTOR

SEVERINUS NICOLAUS JOANNES BLOCH

AA. MAG. ET PHILOSOPHIÆ DOCTOR. SCHOLÆ CATHEDRALIS
OTHINIENSIS CONRECTOR, CLASSIUMQVE GRÆCIS ATQVE HU-
MANIORIBUS LITERIS INSTITUTE SOLUMNIAE MODERATOR, SOCIE-
TATI LITTERAR. SCANDINAV. ADSRIPTUS SODALIS.

N. C. J.

OTHENIS MDCCCIV.
EXCUDEBAT SEVERINUS HEMPEL.

P r æ m o n e n d a .

*A*nacreontem si quis demum studet interpretari, non est fere, quod post Stephani, Fabri, Barnesii, Baxteri, Pauvi, Degeni, & praesertim exactissimas Fischeri curas, aut corrigendo textui aut verbis explicandis novi se quidquam allaturum esse putet. Versionum deinde in omnibus fere linguis vel singularum vel omnium odarum ingens copia exstat. Nec denique desunt virorum doctissimorum commentationes ac notæ, quorum, præterquam quæ editionibus ac versionibus adjectæ reperiantur, Schneiderianas heic nominasse sufficiet; quæ vero cum in omnes græcæ poëseos partes, & multa quidem doctrina, divagentur, lectoresque haud modica philologica eruditionis copia instructos ac subtiliori venustatis poëtica sensu imbutos postulent, tironum usibus minus adcommodatæ videntur. Suus igitur Anacreonti fortasse desideratur Jani aut Mitscherlich, quicquid & de istiusmodi

interpretatione dixerint critici quidam. Non quod Anacreonticis carminibus explicandis opus sit vel eo copiosioris doctrinae apparatu vel subtili illo recti verique sensu, sine quo ne legi quidem recte poterit Horatius; sed quia multum in eo versari videtur, ut aëthetica poetæ lectione sensum veri pulchrique satis excultum tirones accipiant, nec unquam pro vera sua indole aut explicari potest poeta nosse aut venustates ejusdem propriae recte sentiri, quamdiu verbis solummodo interpretandis inhaerentes, non universam etiam carminis rationem elegantius evolvere conamur. Hac itaque ratione cum ne Fischeriana quidem, quamvis præclarissima, editio desiderii omnium respondeat, quæ præterea, quod variis variorum notas, non integras modo, sed pluribus etiam in locis dissipatas, congescit, lectorem, attequam optatis potitur, molestissime fatigat; apparet certe, non nihil adhuc & futuro Anacreontis editori & scholastico quoque magistro faciendum superesse, si hoc sibi habet propositum, ut Anacreontis lectione tironum animos subtiliori venustatis sensu imbutos reddat; quo si paululum conferre licuerit, haud plane supervacuum spero fore, quæcumque nostra hic fuerit opella. Sin minus feliciter cesserit res nostra, æquiori tamen id animo feram, dum modo nostra neminem deterreant vestigia, sed alios eosdemque doctiores ad rem felicius atque plenius tractandem instigare possit; id expectans præterea, ut, si

quid

*quid a me erratum invenerint, nostræ hoc potius culpæ, quam cui-
dam rei ipsius pravitati adtribuunt.*

*Ne quis tamen hæc a nobis ita dici existimet, quasi velim ip-
sas comparationes, quales a me hic prolixius fuerint institutæ, in-
tegras commentario cuidam inscrendas esse, quod et scriptori certe
longum foret, & lectori fortasse tedium quandoque moveret. Satis
erit, si modo nec præceptor aliquid eorum, quæ vel ad autoris inge-
nium operisque indolem probe cognoscendam vel ad sensum veri rec-
tiqve inter tirones subtiliter acuendum conducere possint, intactum
prætermittat; nec discipulus ut in prosaicis auctoribus ita & in
poëtis omnia quam celerrima lectione percurrendo advescat, fretus
incerto quodam ac obscuro recti venustiqve sensu; cui vero, nisi di-
ligenti optimorum cujusvis generis exemplarium lectione satis fuerit
subactus, haud nimis pretii est tribuendum. Quare quidquid in isto
genere legendum atqve explicandum propenatur, id nec
inepte & ad subtilioris æsthetices præcepta exigi videtur et compa-
rationibus probe instituendis veluti in trutina iudicii subtilioris pen-
sari. Cf. etiam quæ de comparationum inter antiquiores poëtas in-
stituendarum utilitate rectissime egit vir de literis humanioribus in
patria meritissimus quondam, Jacobus Baden, in prolusione,*

rem quoque omisso reliqua præfandi molimine, quo magis doctissimo cuique lectori notam esse venustam illam de Anacreonte dissertatiunculam statuere debeo, eo me tutius ad ipsam rem accessurum arbitrabar.

Primum Anacreontis Odarion.

Θελω λεγειν Ἀτρεϊδας,

θελω δε Καδμων ἀδειν*

ἢ βαρβιτος δε χορδαις

Ερωτα μουνον ἦχει.

5. ἡμειψα νευρα πρῶην
και την λυρην ἀπασαν,
καγω μεν ἦδον ἀβλους

Ἡρακλεους* λυρη δε

Ερωτας ἀντεφωνει.

10. χαριριτε λοιπον ἡμιν
ἦρωες* ἢ λυρη γαρ
μονους Ερωτας ἀδει.

Summa carminis, quæ prima fronte et mediocriter attento lectori occurrit, in eo versatur, ut solo amore lyram Anacreontis resonare doceat. Quod argumentum, quo nihil simplicius, tum solerti quodam antitheto feliciter propositum, tum facili orationis et figura et colore oculis quasi objectum, nova quadam luce et venustate viget. Quare quod de anacreontica oratione in universum pronuntiavit dulcissimus Anacreontis interpres Rainlerus*), quam, tametsi simplicissimam atque facillimam, eo tamen, quo se a vulgari sermone distingvat, nunquam non colore tinctam docet, id in hoc præsertim odario valere, nemo est, qui inficias eat. Neque vero id insignium atque figurarum aut copia aut splendore fieri videmus, at nescio qua felici ac nativa orationis facilitate, ut quivis sibi speret idem, sudet vero multum frustra quæ labore aufus idem.

De

*) Anacreons auserlesene Oden, Berlin 1801, Pag. 5.

*quid a me erratum invenerint, nostræ hoc potius culpæ, quam cui-
dam rei ipsius pravitati adtribuunt.*

*Ne quis tamen hæc a nobis ita dici existimet, quasi velim ip-
sas comparationes, quales a me hic prolixius fuerint institutæ, in-
tegras commentario cuidam inscendas esse, quod et scriptori certe
longum foret, & lectori fortasse tedium quandoque moveret. Satis
erit, si modo nec præceptor aliquid eorum, quæ vel ad autoris inge-
nium operisque indolem probe cognoscendam vel ad sensum veri rec-
tiqve inter tirones subtiliter acuendum conducere possint, intactum
prætermittat; nec discipulus ut in prosaicis auctoribus ita & in
poëtis omnia quam celerissima lectione percurrendo advescat, fretus
incerto quodam ac obscuro recti venustiqve sensu; cui vero, nisi di-
ligenti optimorum cujusvis generis exemplarium lectione satis fuerit
subactus, haud nimis pretii est tribuendum. Quare quidquid in isto
genere legendum atqve explicandum proponatur, id nec
inepte & ad subtilioris æsthetices præcepta exigi videtur et compa-
rationibus probe instituendis veluti in trutina iudicii subtilioris pen-
sari. Cf. etiam quæ de comparationum inter antiquiores poëtas in-
stituendarum utilitate rectissime egit vir de literis humanioribus in
patria meritissimus quondam, Jacobus Baden, in prolusione,*

quæ inscribitur; „*Fabula Phædri* 1, 5, *comparata cum duabus
græcis similis argumenti,*“ *Havn.* 1773. *Multa sane de nostra com-
mentandi ratione adhuc dicenda forent, quæ vero, ne fines pro-
grammatis excedere videremur, nunc succidenda putavi atque in
commodius quoddam tempus deferenda.*

Cum inter omnes, quotquot primo loco censentur recentiorum pariter ac antiquorum poetarum, pauci reperiantur, quorum in carminibus clarius, quam in Anacreonticis atque Horatianis, vigeat genuinum auctoris ingenium, quæque proprium ejus characterem ea veritate atque candore prodere ac veluti in effigie exprimere videantur; haud immerito quoque exigi potest, ut, si quis sibi de his proposuerit agendum, eidem & de illo scriptorum ipsorum ingenio quædam sint præmittenda, quippe sine quibus nec ipsa poemata aut in deliciis lector plane habere aut satis eleganter atque subtiliter interpretes exponere possit. Id quod et singulari exemplo probavit, ut recentiorum inter Germanos poetarum, ita et Horatii interpretum facile princeps, Wielandius, qui in prolegomenis ad epistolas quasque Horatianas eam non modo in universum ingenio auctoris, sed et variis, quæ mentem ejus direxissent videbantur, rationibus lucem affudit, ut inter legendum in tabula veluti depictam totam poetæ mentem animique rationem oculis observari putemus. Quamobrem & id mihi hoc loco negotii incumbere putassem, ut, explorato prius, quam ipsa sub examen carmina revocarem, ipsius auctoris ingenio, quidquid ad rem præterea pertinere videretur & adderem et argumentis inde haustis firmarem, nisi hunc mihi laborem jamdudum bene præreptum et, ne alios dicam, cel. Mansonem in additamentis ad Theoriam Sulzerianam Vol. VI de Anacreonte ita perite ac eleganter egisse sentirem, ut quicquid mihi in hanc partem adhuc disputare licuisset, supervacaneum forte videretur. Quamobrem

rem

rem quoque omisso reliqua præfandi molimine, quo magis doctissimo cuique lectori notam esse venustam illam de Anacreonte dissertatiunculam statuere debeo, eo me tutius ad ipsam rem accessurum arbitrabar.

Primum Anacreontis Odarion.

Θελω λεγειν Ἀτρειδας,
 θελω δε Καδμων ἀδειν·
 εἰ βαρβιτος δε χορδαις
 Ερωτα μοννον ἴχει.

5. ἡμειψα νευρα προων
 και την λυρην ἀπασαν,
 καγω μεν ἠδον ἀθλους
 Ἡρακλεους· λυρη δε
 Ερωτας ἀντιφωνει.

10. χαίροιτε λοιπον ἡμιν
 ἠρώεις· ἡ λυρη γαρ
 μονους Ερωτας ἀδει.

Summa carminis, quæ prima fronte et mediocriter attento lectori occurrit, in eo versatur, ut solo amore lyram Anacreontis resonare doceat. Quod argumentum, quo nihil simplicius, tum solerti quodam antitheto feliciter propositum, tum facili orationis et figura et colore oculis quasi objectum, nova quadam luce et venustate viget. Quare quod de anacreontica oratione in universon pronuntiavit dulcissimus Anacreontis interpretes Ramlerus*), quam, tametsi simplicissimam atque facillimam, eo tamen, quo se a vulgari sermone distingvat, nunquam non colore tinctam docet, id in hocce præsertim odario valere, nemo est, qui inficias eat. Neque vero id insigninum atque figurarum aut copia aut splendore fieri videmus, at nescio qua felici ac nativa orationis facilitate, ut quisvis sibi speret idem, fudet vero multum frustra que laboriet ausus idem.

De

*) Anacreons auserlesene Oden, Berlin 1801, Pag. 5.

De rerum in hoc carmine disponendarum ratione non est, quod multa loquamur, quippe quam paucissimis hinc verbis amplecti liceat: „Graviora canere musa detrectat, quamobrem in amore, levioris generis argumento, in posterum quoque tractando versabitur”. Neque pluribus monendum esse putavi, qua conversionis elegantia atque lepore ista commendaverit poeta, quæ sit in orationis colore simplex ac nativa suavitas, et quam heic omnia sensibus objecta floreat. Apparet sedulus autor, quem demum, cum splendido cuidam epico carmini elaborando frustra studium adhibuerit, ingenue fateri non pudeat: „amphora coepit institui, currente rota urceus exit”; ingeniosa vero conversione lyram sibi contumacius parere fingit, suamque cum illa contentionem lepide narrans, simpliciori argumento novitatem simul ac nativam dulcedinem conciliat. At in priori tamen argumenti hujus parte neglectam esse nonnunquam ab interpretibus istam temporum diversitatem, qua, cum in quinto versu a proposito ad rem vere factam transeat autor, majorem & rei & orationi vigorem addit, quam si simpliciter ingenium epico argumento plane non sufficere affirmasset, eo potius miror, quo non modo majorem alioquin adcuratior ista interpretatio ipsi carminis tenori lucem affundere potuisset, verum etiam quo convenientior inde transitus nasceretur, quo dulcior conversio, quo nativius denique magisque lepidum argumentum hinc petitum.

Reliquum est, ut de metro pauca dicantur. Mire convenit versus Anacreonti familiarissimus, jambicus nempe dimeter catalecticus, per se fugax, volubili anacreonticæ levitati; id quod, compositis infra carminibus aliorum poetarum heroïco vel elegiaco metro conscriptis, luculenter patebit. Quantum igitur disertis ipse verbis, tantum quoque numeris statim ac sono argumentum carminis atque indolem prodit. Mutato autem metro, fieri non potest, quin pereat multum Anacreonticæ venustatis. Qua in re cum sibi nonnunquam indulserint recentiores quidam interpretes, præsertim si qui *δαιριστελευτους* versus reddere studuerunt, ingenua sua ac liquida simplicitate Anacreontem privasse facile sentientur, cujus modi sunt, ut nostratum operibus modo immoremur, danicæ quædam hujusau-

toris vel metricæ versiones vel, si potius ita appellandæ sunt, imitationes, alioquin non contemnendæ. — Vellam denique omiffos esse e tironum fultem exemplaribus omnes grammatieorum accentus, qui, nisi quis eorum aut indolem plane intelligere aut ufum omnino negligere didicerit, inexercitatum foluammodo confundunt lectorem, auresque a numero modoque dimoventes metricam euphoniã non modo non provehunt, fed potius omnino extingvunt.

His itaque obfervatis, nihil eft præterea quod obftet, quo minus quicquid & Anacreontis ingenium præterea illuflrare & ad fenfum veri rectique apud tirones acuendum conferre videatur addituri, ipfum nunc carmen per partes fuas expofitum cum aliis ejusdem generis vel paffim vel univerfe componamus.

v. 1. *Θελω λεγειν*], oppofitum τῷ „μενον ἄδει” v. 4to, quemadmodum ἡμεῖψα & ἦδον poft hac τῷ ἀντεφωνει. Sensus eft: equidem bella canere volo, non vult autem lyra; quæ oppofitio clarius poftea patebit, cum exprefse dicitur: κἀγω μεν ἦδον ἀθλους — ἡ λυρη δε Ερωτας ἀντεφωνει. Varie ceterum, quamvis poetice. ifta licuiffet exprimere, ex. gr. „equidem majora cum canere ftudebam, prohibuit imbecillitas ingenii”; vel: „grandia mufis invitis porabam”; vel fic: „majora parantem abftinuit amor, abftinuerunt mufa”; vel tale quid; — at Anacreon contumacem lepide fingit lyram, quæ quoties pulfabatur, obftinate folum refonabat amorem. Quod autem ingeniofe hic teftudinis pervicaciæ tribuendum dicit, id ipfi Veneri non minus feliciter adfignat Horatius, Od. 1, 19, 9:

„In me tota ruens Venus

Cyprum deferuit: nec patitur Scythas,

Et verfis animofum equis

Parthum dicere, nec quæ nihil attinent.”

Præterea quæ poetarum in id genus argumento eleganter tractando esse possit varietas, nusquam magis, quam apud eundem Horatium, apparet, qui, quanquam non disertis ubique verbis, ejusmodi sæpenuero usus est excusatione. Exemplo heic apposuisse sufficiat Epistolar. II, 1, 250 usque ad finem; vel Odar. 1, 6, quod carmen, cum idem plane sibi propositum habeat argumentum, hic passim conferre non inutile videbatur. Simplicior quidem de se ipse Anacreon *θαλω*, inquit, *λαγειν, θαλω φθειω*; urbanus autem Horatius: „Scriberis Vario &c.” Nobilissimum enim hominem allocutus non sibi ipse, sed Agrippæ, præcipuum hic locum tribuit, neque se non scripturum, sed Agrippam ab alio scribendum esse dicit; causam deinde commemorans, cur illum mæonii carminis alii celebrandum putat, „fortis” enim erat „et hostium victor”. Eleganter denique, suum de his rebus silentium excusaturus, Vario has partes summamque simul laudem concedit; nihil autem de aliis laborans Teius vates solummodo quid sibi placeat aperte profitetur.

Nec utique comparasse poenitebit Ovid. Amor. 1, 1, „Arma gravi numero cet.”, quo quidem in carmine neque ingenii tenuitatem neque lyræ pervicaciam prætexens, unum vero pedem carminis, dum arma violentaque bella heroïco versu canere parabat, sibi a Cupidine furtim surreptum facete satis conqueritur vates, quæ vero in re solertiam hujus auctoris cum illius genuina simplicitate composuisse jurebit.

Restat modo, ut antequam ad cetera transeamus, temporum illam diversitatem, de qua nuper, paucis adhuc illustremus. Ab initio carminis recte præfens *θαλω* & *φθει* adhibetur, cum et de sua mentis animique ratione et de lyræ genuina indole, quæ semper eadem permaneant, loquatur poeta. At vero a quinto inde versu ad nonum usque in aoristo & imperfecto (*ηκειψα, ηδον, αυτεφωνει*) rem vere factam exempli causa narrare videtur, ut inde quasi argumentum petat, quo se quidem non invitum, lyram vero rigide pervicacem demonstrat. Quod quo apertius profitetur auctor, eo magis nativam excusationi suæ dulcedinem afflare

fentitur. Minus igitur recte elegantissimus alioquin Ramlerus: „wolle ich singen,“ & „meine Saiten ertönten nur von Liebe,“. Quod si ita fuisset, nihil aliud dixisse videretur altera carminis pars (v. 5 & 9), quam priores isti quatuor versus, excepto quod illic de Atidis & Cadmo, hic autem de Hercule se cantaturum nuntiaffet.

Λεγειν]. Tironibus menendum erat, το λεγειν, quemadmodum et Od. 16: ου μεν λεγεις τα Θηβης, idem esse ac proxime sequens αδειν, ut quoque Latinorum dicere pro canere, (Horat. ep. 1, 1.), et graecorum επω, unde επος & επικη ποιησις, et ενεπω, v. c. Ανδρα μοι ενεπε Μυσα, Odyss. 1.

Ατρειδες — Καδμοι] de bello Trojano & Thebano accipiunt, ut infra Od. 16: τα Θηβης και Φυργων αυτας, quod vero minus poetikum foret. Rem elegantissime vidit Ramlerus, qui per Ατρειδας non Agamemnonem ac Menelaum intelligendos esse docet, sed totam Atræi familiam, quales fuerunt præter istos adhuc Orestes, Clytemnestra, Helena, Atreus, Thyestes, Ægisthus, quorum ærumnæ tragoediis frequenter ac epico carmini materiam dedere; eademque ratione Καδμον non de eo solo et multo minus de bello post tempora hujus a Polynice gesto valere, latius autem de infelici ejus progenie atque successoribus, quorum v. c. Pentheus, Agave, Actæon, Semele, Ino, Oedipus in mythologia & tragoediis innotuere. Id enim agere videtur auctor, ut epicas atque tragicas res imbelli suæ lyrae plane non aptas esse demonstraret, quod autem poetæ non ita generatim aut simpliciter pronuntiandam erat. Quærit enim sibi phantasia simplicissima quæque, qualia sensibus veluti accipere possit; non autem ista claritate fulgent generaliores idææ; quare cum vel poetæ vel pictori talia occurrunt, ne mentem potius quam phantasiam lectoris distentam teneant, non aliter quam prægnanti quodam συνηδοξην semper sunt proponenda. Quod & eleganti exemplo docuit Cvid. A. mor. 3, 12, 15: .

„Quum Thebæ, quum Troja foret, quum Cæsaris acta,
Ingenium movit sola Corinna meum.”

ἢ βαρβιτος] copiose de his vocibus egit Fischertus.

χορδαίς] neutiquam abundat. Non enim inertes sunt nervi sonum edentes, rem-
que sensibus clarus percipiendam tradunt. Quare doctius adhuc et magis poe-
tice, quæquam non ita simpliciter dictum videretur, si, non lyrae sed chordis
sonum tribuens neque clativo instrumenti usus, hunc in modum fere dixisset:

της βαρβιτα δε χορδη
Ἐρωτα μνον ἦχει.

Ἐρωτα]. Non infrequenti metonymia deum amoris pro ipso Amore; at poetice
fatis, cum non modo phantasiam minus afficiat res abstracta, quam ista προσω-
ποποιία, verum etiam deus ipse et hominum laude dignior esset et Atridis Cad-
moque melius eponeretur. Dulcius tamen Ovidius l. c. „ingenium movit so-
la Corinna meum”; notior enim est Amoris persona et tetricior imago, quam ut
illa novitatis luce ac tenera dulcedine floreret.

μνον] Nil enim nisi amorem et vitium, i. e. argumenta leviora cantaturus est
Anacreon, „sola Corinna”, Ovid.

ἦχει] bene convenit lyrae, cum λεγειν vero de ipso dicitur poeta. Improprie
tamen doctiusque infra vs. ult. etiam lyra dicitur ἄδεν.

νευρα — και την λυραν ἀπασαν]. Iocosa gradatione, quantum ejus interfit, ut
graviora, canat affirmare videtur. Nervos primum tentavit mutare, i. e. firmi-
ores pleniusque sonantes chordas intendere, quod cum inutiliter factum sentiret,
ne intentatum relinqueret aliquid, totam deinde lyram cum alia eademque
validiori commutavit. At omnia frustra. — Ceterum, ablata imagine, chordarum
lyraeque permutatio permutatum carminis genus manifesto significat.

καὶ γὰρ μὲν ἴδων ἀβλας Ἡρακλείους] Rem sibi elegit heroico carmine dignam, Herculis ærumnas ab antiquis valde celebratas, res nota. Dulcedine vero non caret simplex et genuina confessio. Modeste quidem Horatius, 1, 6, 5-12, a tantis rebus, quibus plane se imparem profitetur, abstinendum putat; noster autem ingenue fatetur, laborem suum, cum operi re vera accingeretur, omni caruisse successu. Pleniorē præterea epicæ poeseos materiam congerit ille;

„— — — — neque hæc, neque gravem
Pelidæ stomachum, cedere nescii,
Nec cursus duplicis per mare Ulixet̄,
Nec sævam Pelopis domum.”

quibus Iliadem, Odyssæam Græcorumque tragoedias intelligi satis apparet. Ejusdem generis hæc sunt, hæud præter rem subinde addita;

„Quis Martem tunica tectum adamantina
Digne scripserit? aut pulvero Troico
Nigrum Merionen? aut ope Palladis
Tydiden superis parem?”

nam non sinit solum adjecto antitheto; „Nos convivia, nos proelia virginum cantamus &c.” callide excusare pergit, sed et Agrigpæ, quem pari cum fortissimis quibusque belli trojani diis atque heroibus loco ponendum significat, blandiri. Nulla vero Anacreontis in hujusmodi rebus ars est, nulla rerum copia, nulla in alios urbanitatis officia. Neque omnino ejus esse videtur, ut ullius usquam, præter sui ipsius, in carminibus suis rationem habeat; quamobrem & hic brevior est ac simplicior, pro ingenii ac instituti ratione.

Ἐρωτα] Supra vs. 4to unum solu immodo nominat Ἐρωτα, hic vero plures quemadmodum et Od. 5, 1, το ἴδων το των Ἐρωτων. Constat enim veteres modo u-

num Veneris filium *Ἔρωτα*, modo duos *Ἔρωτα καὶ Ἰμῆρον*, modo denique coetum Amorum, Veneris comitum, promiscue finxisse. cf. Theocrit. *eis νεκρ.* *Ἀδων.* 41, Bionisque *ἐπιταφ.* *Ἀδων.* 2, & Horat. carm. 1, 19, „Mater sava Cupidinum.“ Quamquam non reticenda videtur ingeniosa Ramleri interpretatio, qui de amoribus Hercules hic agi putat, quasi esset in textu *ἔρωτας αὐτοῦ*, lyraque poetam suum ita jocose ludibrio habuisset; cui etiam sententiæ accederem, si ex alio quodam Anacreontis loco probari potuisset, vocabulum *ἔρωτας* (in plur.) de hac re solemne fuisset. Rem intactam reliquit Filcherus, in vocabulorum interpretatione alioquin diligentissimus.

ἄντιφωναί] *Φωνῶν* h. l. idem quod supra vs. 4 *ἤχηω*. Additum *ἄντι* contumaciam lyrae designat. Cateroquin si & hic Horatii 1, 6, 9 seqq. componere libuerit, satis apparebit, quantum sit, pro diverso auctorum indole, scopo atque conditionibus, cogitandi dicendique varietas, quæque, si recte consideretur, ad autores probe cognoscendos eorumque carmina eleganter interpretanda haud parum facere potest. Horatius enim, cujus ea conditio fuisse videtur, ut vel sæpius res gestas Augusti, forsitan et Agrippæ, canere rogaretur, vel saltim tale carmen a se, neque id inmerito, expectari putaret, nulla tamen mercede induci potuisse videtur, ut qui Brutum Cassiumque quondam esset secutus, is nunc, civile commemorans bellum, aut Cæsaris, qui et ipse forsitan hujus rei memoriam potius extinctam cupiebat, acta laudaret, aut, quod Asinium ipse Pollionem (*Od.* 2, 1.) dehortatur, opus alexæ periculosa plenum tractaret et per ignes incederet subpositos cineri dolofo, (quibuscum conferre non poenitebit *Epistolar.* 1, 18, 59 seqq. et quæ de hac præsertim re unice dixit humanissimus Wieland*). Quamobrem in istiusmodi excusationibus et politam humanitatem, quæ nil extra numerum fecisse modumque curat, et probum pectus, quod, si unquam, in Horatianis certe carminibus eadem ipso autore centies emicat, pariter admiramur. Nil autem tale moliri Anacreontis est, cujus tota fortunæ conditio sic ne Polycrati quidem ob-

✓ noxia

*) Horazens Briefe, 1, Th. 296 fg.

noxia fuisse videtur, ut ad frontis unquam urbanæ descendere præmia necesse haberet. Ingenii tenuitatem, quæ grandia frustra conata erat, prætexens, neque aliud quidquam respiciens, oneri se subtrahit; ridemus jocosam lyre contumaciam & securo hilarique veniam facile damus auctori. Neque præterea mihi temperare possum, quin, quæ Tibulli Horatiique comparationem instituens de illo eleganter dixit Wielandius sæpe laudatus*), ea et mutato nomine de Anacreonte quoque dicenda putem, &, ne ulla versionis culpa currumpantur, ipsissimis auctoris verbis hæc apponam: „Wirklich war viele Ähnlichkeit zwischen ihnen, zumal in der Neigung zum unabhängigen und müßigen Landleben &c. Aber die Verschiedenheit in der Modification derselben, und selbst in den Grundzügen ihres Geistes, scheint doch weit größer gewesen zu seyn, als jene Aehnlichkeit; und wiewohl man in den Elegien des Tibulls Gedanken und Bilder von der größten Zartheit entriß: so findet sich doch, meines Erinnerns, nichts darin von dem philosophischen Geiste, der durch die Horazischen Werke athmet und ihnen einen so eignen Character von Scharfsinn und verfeinertem sensus communis giebt. Tibulls (Anakreons) eigner Character ist, mehr — oder fast ganz allein — verfeinerte Sensualität. Nur diese, von einem romantischen Schwung der Phantasie gehoben, könnte ihm die erste und schönste seiner Elegien, und diese rührende Vermengung von Schwärmerey der Liebe und Todesbildern emgeben; (*Quis est vero cui non hic in mentem veniat quarta eademque dulcissima Anacreontis oda: επι μαγειραις τεγειραις &c.*); aber nichts kann uns glauben machen, daß ein Bild wie dieses:

— Tacitum sylvas inter reptare subres
Curantem quicquid dignum sapiente bonoque est,

auf ihn hätte passen, oder so ein Wunsch wie dieser:

Sit mihi quod nunc est, etiam minus; ut mihi vivam **)

Quod superest ævi &c.

*) *ibid.*, Pag. 99 seqv.

***) Anacreon & ipse sibi vivendum putat, scilicet ut vino amorique otiosus ac securus indulgeat. Cuicunque vero exponendum est, quænam in dicto Horatiano vis sit, eidem certe non scripsit Horatius.

jemals in seine Seele gekommen sey. &c. &c. — Tibulls Leben war ein Traum, und sein Glück eine süsse Berausung der Seele; (quæ ad Anacreontem quoque pertinere docet pulcherrimum illud Clodii idyllium*), quo omnes carminum anacreonticorum scenas uno tenore disposuit); Horaz hatte wachend gelebt, und durch seine Erfahrung zwei grosse Schätze gewonnen, Weltkenntniß und Kenntniß seiner selbst. Zwar hatte er auch gespielt (Epist. 14, 36.) und schämte sich dessen nicht; aber er wußte aufzuhören, und der Tumult des Lebens und der Ergötzungen hatte sein Ohr nicht stumpf gemacht, die leise Stimme seines Genius, seines bessern Selbst zu hören, die ihn ermahnte, mit sich selbst zu leben, und in sich zu suchen, was die Menschen sonst überall suchen, als da wo sie es finden würden, und sich dann verwundern oder ärgern, daß es nicht zu finden sey". Egregie! at vereor quid inde redeat Anacreonti; ne quod a Tibullo, id et ab eo plane alienum sit, qui senex jam non dubitat affirmare;

ὡς τῷ γερῶντι μάλλον
 πρέπει τὰ τερπνὰ παιζειν
 ὅσα πελάς τὰ Μοῦσης. (Od. XI, 9.),

non præter solitum levis. At redeundum est ad nostrum carmen.

χαιροῖτε]. Copulam οὐδ' in prosa oratione frequentem respuit vigenz poetæ phantasia, cujus id non esse videtur, ut seriem atque nexum cogitationum aut auxie quaerat aut diligenter ostendat. Ceteroquin hunc Anacreontis locum recte Burmannus Ovidium ait respexisse, qui cum amor. 2, 1, 35, eadem ratione exorsus erat: „Ausus eram, memini, coelestia dicere bella", ita quoque desinit:

„ — — — heroum clara valete
 „Nomina; non apta est gratia vestra mihi!"

C

dul-

*) Præfationi etiam editionis Briegerianæ insertum est idyllium, scilicet ita desinens: „so sang er, und die Grätien lauschten und lernten seine Lieder, um sie dereinst dem geistreichen Flaccus und zärtlichen Gleim vorzusingen."

dulcior certe & auctior, quam apud Anacreontem, carminis exitus; *cujus ἡ λυρη γαρ μόνος ἔρωτας ἄδει*, negligentius repetitum, quodammodo certe frigere videtur, præsertim si vel cum illo Nasonis versu, vel cum lepidissima ratione comparetur, quæ sextum Horatius carmen claudit:

„Nos convivia, nos proelia virginum
 Strictis in juvenes ungvis acrim
 Cantamus, vacui, sive quid urimur,
 Non præter solitum leves.”

quibus in versibus, quæquam non anacreontica simplicitas, tanto potius autem horatianæ facetiæ lectoris animum oblectant.

‘*Ἡρώες — Ἐρωτας*] Dulcis nec longe petita hic inter Heroës (Atridas, Herculem aliosque epici carminis homines) & Amores, mollem Veneris progeniem, antithesis occurrit. Eamque ipsam ob causam, quod ad *Ἡρώας* nunquam insurgere ausa *μόνος Ἐρωτας* cantabat, ab Horatio & jocosæ & imbellis per sæpe lyra vocatur. — Sensus est: remissis igitur sublimioribus poëseos generibus, leviora solummodo de amore carmina canam.’ Hoc erat, quod cum sibi nuntiandum proposuisset auctor, viam sibi aperuit, ista de ingenii tenuitate periculisque frustra factis breviter narrando.

Placet adhuc, ne quidquid in patriis opibus eximium sit negligamus, antequam ad cætera progrediamur, egregiam Luxdorphii nostri versionem adjungere. (vid. ejus Carmina Pag. 100):

„Atridas, Cadunumque, & bella cruenta, paravam.
 Insonuit solo dulcis amore chelys.
 Error erat. Muto nervos, totamque resingo,
 Motaque erat pravo dissona chorda loco.

Ut.

Utque iterum Herculeas tentabam pollice laudes,
 Ecce! iterum nervis ingeminatur amor.
 Vincimur. Heroës, bellatrix turba, valete!
 Materiam posthac suppeditabit amor."

Magnam certe, ne quid de negligentiori Anacreontis brevitate dicam, & nudæ simplicitatis partem carmini abstulit metri mutatio, lingvæ tamen potius quam auctori tribuenda. Licet enim & ad Anacreontem proxime accedat versio, latini sermonis elegantiam insignis, & passim ne Ovidio quidem indignam dulcedinem spiret oratio; non tamen, ut supra monuimus, elegici versus levitati anacreonticæ satis adcommodati videntur, id quod etiam ostendunt græcæ quædam aliorum carminum imitationes, v. c. Palladæ (vid. Anthoi. II, 47.) paraphrasis Odarii XIIMI; vel Bionis quantum idyllium decimumque fragmentum (in edit. Jacobi), ejusdem cum XXXmo Anacreontis odario argumenti, quanquam aliis, de quibus autem hic non agendum est, rationibus diversum. Neque *αηρωικλεπτη* Theocriteo (idyll. XIX; Brunck. Anal. I, P. 368.) nativæ dulcedines desunt, quibus XLIIam Anacreontis odam quandoque etiam superare posset, nisi obfaret Hexameter, nimiam, ut videtur, carmini gravitatem tribuens. De cetero cum Luxdorphianum carmen eam, quæ cuius recti venustique sensu imbuto sponte eluceat, elegantiam atque suavitatem præ se ferat, non est quod eidem aut per partes examinando aut cum autographo prolixius componendo innozemur.

Reliquum est modo, ut si quæ et alio loco scripserint auctores idem spectantes, ea & nos cum anacreontico nostro carmine generationem componamus. Hujus igitur generis esse videntur, præter XVIItam ipsius Anacreontis odam, Horatii carm. I, 1; & Ovid. amor. I, 1, de quibus pauca sunt adhuc dicenda.

Enimvero XVIIti Anacreontis odarii haud impar apparet esse ratio. Idem argumentum, eademque antithesis inter epicas lyricasque materias, quin et idem significant *τα Θηβης και Φρουρων αἶται*, ac hoc in loco *Ατρεϊδαι και Καδμους*. Ve-

runtamen nova iterum ratione, sed pari facilitate ac dulcedine, ad finem usque allegoriam persequi callet, præcedentibus quam optime ac simplicissime consentientem.

Compositis præterea duobus illis Anacreontis & Horatii carminibus, non possumus fere, quin utrumque carmen ab ipsis autoribus eo consilio etiam non scriptum judicemus, at electum tamen, quod præfationis instar primum voluminis locum teneret. Suum quisque professus institutum, urbana pariter ac lepida ratione indicat, nullam sibi, præter lyricam, poesin aut placere aut prospere succedere, neque igitur se, nisi lyrica, carmina scripturos; uterque tamen nil sibi arrogans, nihil magno promittens hiatus; eximius utriusque vigor, eximia facilitas atque dulcedo. At nostra magis interesse videtur, si quæ sit utriusque in argumento suo eleganter tractando non ars modo, sed et ingenii indoles diversumque iudicium, recte observare potuerimus.

Idem utriusque argumentum, diverso tamen auctoris ingenio diverse excultum, Anacreontis id est, ut se, cum grandia frustra conatus sit, levioribus in posterum argumentis recte immorari doceat; Horatianam vero rationem ita fere breviter exprimere licet: „Suum cuique; meum est, si lyrici tantummodo nomine dignus habebor.“ Ille se nihil aliud posse profitetur, hic autem aliud se canere nolle; uterque tamen nihil de suo studio gloriatus aut ob id sibi magnopere placens, quasi vel majorem illud artem vel præstantius ingenium requireret. Alter enim quibuscunque aliorum hominum negotiis ac studiis suum pari loco adponit, neque hoc illis alia de causa, quam quod sibi carius sit, præferendum censet; alter vero nihil de aliorum studiis laborans, lyricum autem heroico carmini directo postponens, ingenium huic plane sufficere negat. Quare quoque Horatius, cum neglectis quæcunque ceteris hominibus voluptati esse soleant, ludis nempe circensibus, mercatura, agricultura, conviviis, otio, bellis, venatione, summo se lyricæ poeseos amore teneri affirmet, eo facilius quoque, et multiplici rerum varietate et imaginum vigore ac venustate, lectoris non modo phantasmam ob-

oblectare, sed et animum per jucunde distentum alere potest. Quorum nihil Anacreonti contigit, cujus totum carmen ingenioso cuidam antitheto innititur, quamobrem et ipse levior est; ac poemation ejus breve, bellum atque urbanum, cum una solummodo in re facile tractanda versetur, nullo legentem negotio exhilarat, nec ullam præterea ulterius contemplandi causam exhibens. Neque aliud est utriusque dicendi genus, pro diverso et auctorum ingenio & argumenti in dolo diversum; in Horatio exquisitius quidem ac splendidius, in nostro autem ita facile, incœtum atque simplex, ut quivis sibi speret idem. Quo pertinet et metri genus utriusque proprium, neque, ut antea satis monui, facile permutandum. Facilitas quidem et inventionis et verborum utriusque carmini inest, at diversi fere generis. Alter paucis rem suam absolvit, eodemque, quo sibi canendum instituerat, momento peractum quoque carmen videtur; in alterum undique se fluminum instar imagines ingerunt ac scenæ uberiores, in quibus igitur depingendis prægnanti brevitate opus erat; adeo ut quantum inexhaustam hujus ac vigentem copiam admirati, tantum quoque, facili illius ac nativa dulcedine capti, delectamur.

Maximam imaginibus Horatianis vim addit splendida lux, quam iisdem affundere, & animatus iste vigor quo, singula proponere calluit autor, dum id modo temporis punctum eamque ipsam rei conditionem elegit, quæ lectoris phantasiam potentissime afficere totamque oculis imaginem quam præsentissime veluti ostendere possit. Cum eo ludis modo circensibus, modo turbulentis concionibus ipsi adsumus; nunc gnavam agricolam parvo contentum felicem prædicamus; nunc pavidum nautam dolemus tempestatibus misere jactatum; nunc iterum otiosi ac securi ad rivum in herba jacemus; mox deinde nos rapit ad bella tubarum clangor, aut feram ardentem venantes persequimur. Ne multa; ab uno phantasmate ad alterum vi invicta correpti, in mediis illico rebus versamur. Levior autem ac facilior Anacreontis ratio est, quæ non imaginum copia, varietate, vigore ac dulcedine lectoris animum afficere potest, at solummodo nova quadam conversione & ingeniosa antithesi, in qua summa totius carminis versatur, nonnihil delectare. Grandi parere videtur probum autoris consilium, quare novi

tentaminis exitum attenti expectantes, cum & hoc parum feliciter cedere videamus, autorem benevole excusamus, festiva tamen, quæ se rei subduxerit, ratione haud parum delectati.

Neque minorem denique utriusque carminis diversitatem præsertit diversum utriusque auctoris ingenium animique indoles, de qua supra satis dictum videtur. Horatius ubique doctior atque gravior, sanæ mentis, nec phantasiæ solum, sed animo cordique scribens, pressa ac veluti stipata, ut imaginum, ita et sententiarum, copis, vi, et gravitate potentior, et, quamvis dulcissimus, plerumque tamen Anacreonte splendidior. Hic vero simplex, planus, lepidus, mollis, quotidianæ orationis, incompta et nativa venustate dulcissimus. Uberiorem ille cogitandi materiam præbet, hic vero paucis totum, de quo agit, argumentum exhaustit, quippe quod nec prægnanti rerum gravitate exuberet. Quo plenius denique argumentum est, eo difficilior quoque rerum disponendarum ordo, qui in Horatianis igitur carminibus, præsertim si quando sublimiori quodam impetu feratur mens auctoris, solutis ob lyricam brevitate omnibus cogitationum compagibus, nonnunquam satis implicitus latet. Anacreonticorum autem carminum oeconomia aut plane nulla est, aut statim cognita, quia ipsa fere carmina nusquam ab argumento suo digredi videantur, sed hæc sola continere, quæ eo temporis momento auctoris mentem ac phantasiam captam tenerent, pro re nata incuriosius in chartam conjecta, metroque rebus conveniente.

Huc pertinent postremo quæ de Amor, I, 1, adhuc dicenda videbantur. Neque autem Ovidius anacreontica simplicitate paucis argumentum comprehendit, neque eadem, quæ Flaccus vi atque prægnanti brevitate imagines bonæ frugis cummulavit, sed evidentiori artificio et eximia subtilitate unam eandemque rem persequutus allegoriæ fila ad extremum usque deducere calluit, more tamen modoque, nec putide orationem exornans. Anacreontis igitur nativæ dulcedini, fecundiorique Horatii copiam opponenda est eximia Nasonis ars et sollertius ingenium. Latissime quidem ludit ejus, pariter ac Horatii, phantasia; at alter, id quod

quod vigentis potius phantasæ, quam multæ artis erat, collectis in unum variis variorum hominum studiis, in suo denique describendo paulo copiosius versatur; alter autem in amplificanda eadem re permanet, quam autem ita prorsus exhaurit, ut admiranda sit felix illa ingenii ubertas, quæ nihil aliud respiciens facili labore phantasiam animumque lectoris, idem argumentum multimodis convertens, tandem occupatum tenere potuerit.

Paucis hisce præcludere placuit, cum indicenda erant solemnia publici examinis per omnes nostræ scholæ ordines a die inde XV Octobris rite habendi. Publice primum agenda est quotidiana recensio progressus, quem peracto semestri in quocunque studiorum genere fecerint nostræ tirores; quorum postea, qui scholæ valedicturus est, in examine hactenus artium sic dicto, cum scriptis primo speciminibus inspectorum atque examinantium satisfecerit collegio, mox deinde primis tribus hebdomadis proxime subsequenti diebus (XXII, XXIII, XXIV Octobr.) inde ab hora quavis post meridiem illa quantum in litteris per totum cursum scholasticum profecerit, publice profitebitur.

Examini ut frequentes atque commodi adesse velint parentes atque tutores discipulorum et si qui præterea litteris ac juventuti studiisque nostris bene cupiant, officiose rogamus.

Dabam Othenis a. d. XV Iduum Octobris MDCCCIV.
